

Cítrics

Amb l'objectiu de reduir els danys i evitar la dispersió de *Delotococcus aberiae* (cotonet de Sud-àfrica), en els municipis amb presència confirmada d'aquesta plaga, la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, facilitarà als agricultors **dispositius d'atracció i mort amb piretrines + feromones**, per al parany massiu de cítrics tant per a cultius ecològics com per a convencionals.

Els citricultors podran dirigir-se a les seues cooperatives, ajuntaments, SAT, organitzacions professionals agràries o altres entitats, que podran col·laborar agrupant sol·licituds i citricultores. Cada entitat sol·licitant haurà d'agrupar **una superfície mínima de 5 hectàrees**, sent responsabilitat de cada entitat, la gestió, re-

collida i repartiment del producte sol·licitat.

El repartiment es realitzarà per a cobrir la meitat de la superfície declarada, en funció de les existències, sempre que l'agricultor s'encarregue de cobrir l'altra meitat de la superfície mitjançant la compra dels dispositius i la seua col·locació. S'haurà d'aportar factura de compra (recent) de dispositius per a parany massiu que s'ajusten quant a composició, usos, plaga, cultiu i dosi, a la resolució d'autorització excepcional del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en 2023.

La sol·licitud haurà de remetre's abans del **20 de gener de 2023** per correu electrònic (província de València: mrenovel@tragsa.es, províncies Castelló i Alacant: sbroseta@tragsa.es).

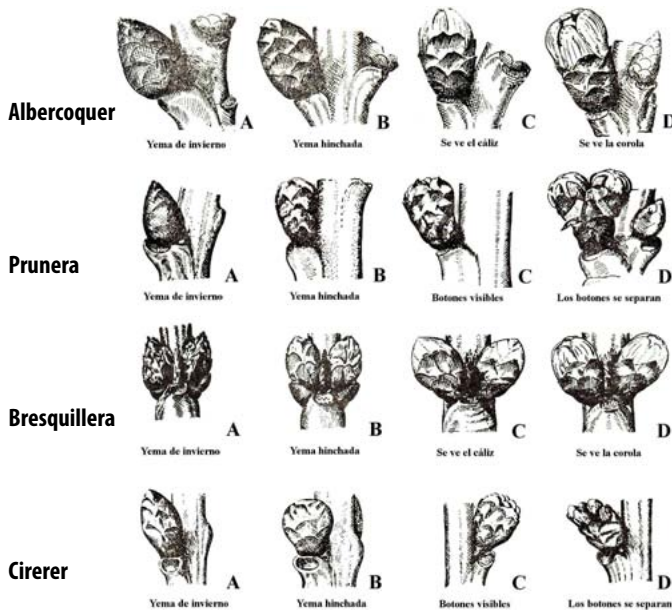
Fruiters

FRUITERS DE PINYOL I LLAVOR

Tractament d'hivern

El tractament d'hivern és recomanable realitzar-lo en totes les plantacions de fruiters, especialment en les de major edat. Té gran importància per a controlar o disminuir els atacs posteriors d'algunes plagues o malalties com: poll de San Jose (*Quadraspidiotus perniciosus*), pugons (*Myzus persicae* i altres), arrufat (*Taphrina deformans*), aranya roja (*Panonychus ulmi*), oïdi (*Sphaerotheca pannosa*, *Podosphaera tridactyla*) o psil·la (*Cacopsylla pyri*).

Estats fenològics segons Baggiolini

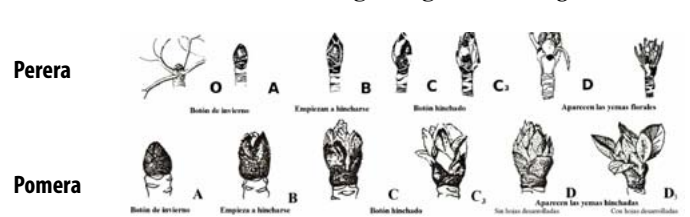
Recomanacions a tindre en compte

Es realitzaran els tractaments després d'haver podat.

- Els tractaments d'hivern actuen per contacte, per la qual cosa cal banyar bé totes les parts de l'arbre sense oblidar les branquetes més altes.

- El tractament no s'ha de realitzar en temps plujós ni en dies de risc de gelada ni vent. La temperatura haurà de ser superior a 5 °C.
- El polisulfur s'utilitza sol, no mesclar amb compostos de coure ni insecticides.
- Han de transcórrer com a mínim 30 dies entre un tractament de polisulfur i un altre amb oli.
- Els olis de parafina són menys eficaços contra insectes, per a augmentar l'eficàcia contra aquests es mesclaran amb un insecticida.
- Els olis en general tenen baixa eficàcia contra fongs, han d'utilitzar-se mesclats amb coure o amb un altre fungicida.

Estats fenològics segons Fleckinger

CAQUI

Taca foliar (*Mycosphaerella nawae* Hiura & Ikata)

Les mesures culturals a realitzar en aquesta època de l'any van encaminades a reduir la quantitat d'inòcul. En aquest sentit és fonamental l'eliminació de les fulles del sòl, mitjançant la seua incorporació amb un conreu superficial a principis d'hivern o mitjançant recollida per a la seua incineració o compostatge.

PERERA

Psil·la (*Cacopsylla pyri*)

En parcel·les amb problemes d'aquest insecte, l'estratègia de control de la plaga pot consistir a dificultar que la femella deposite els ous sobre la fusta mitjançant aplicacions de caolí o en el control d'adults hivernants mitjançant tractaments insecticides, aquests es realitzaran en dies assolellats, sense vent i cap al migdia.

Productes: *piretroides* (autoritzats en el cultiu) i *oli parafínic*.

BRESQUILLERA

Pugó verd (*Myzus persicae*) i arrufat (*Taphrina deformans*).

Per al control de femelles fundadores es recomana tractar en estat fenològic C/D (03-07/10-55) amb un insecticida al qual se li pot afegir un fungicida que controle l'arrufat.

Insecticida: *oli de parafina, acetamiprid, flonicamid, sals potàssiques d'àcids grassos C14-C20 i tau-fluvalinat*.

Fungicida: *captan, compostos de coure, dodina, polisulfur de calci i tebuconazol*.

Vinya

MALALTIES FÚNGIQUES DE LA FUSTA DE LA VINYA

Actualment les malalties fúngiques de la fusta de la vinya s'agrupen en dos grans grups, en funció dels fongs trobats:

* En plantes adultes: *Esca i Eutipiosis*.

* En plantes joves: *Malaltia de Petri, Peu Negre i Decaïment per Botriosphaeria*.

La principal via d'entrada dels fongs a la planta és a través de les ferides, tant les ferides de poda, com les ferides en arrels o en l'empelt.

Es tracta d'un problema complex, en què intervenen diversos factors, entre els quals destaquem els següents:

- Canvis en les pràctiques culturals, com l'abandó o la reducció de la poda en verd, les prepodes mecàniques o les veremes mecanitzades.
- Intensificació del cultiu i entrada en producció massa primerenca, la qual cosa fa a la planta ser més susceptible de ser atacada pels fongs.
- Plantacions mal efectuades i en terrenys inadequats, sense una bona preparació del terreny.
- Escàs rigor en la poda hivernal i sense protecció en els talls de poda.

Hui dia, no existeix cap producte fitosanitari registrat amb caràcter curatiu, per la qual cosa per a minimitzar l'impacte de les malalties de la fusta de la vinya, tan sols podem recomanar poda terapèutica i mesures preventives.

Així, els mitjans de defensa que podem utilitzar per a previndre i/o reduir aquesta problemàtica són la *termoteràpia* amb aigua calenta aplicada a les plantes prèviament a la plantació, i l'aplicació de *tricondermes* o *altres fungicides*, per a protegir els talls de poda i evitar l'entrada dels fongs a la planta.

Productes fitosanitaris registrats per a la protecció dels talls de poda:

TESSIOR: *boscalida 1%+piraclostrobin 0,5%*. Formulats a base d'un polímer i una mescla de fungicides que s'aplica amb un dispositiu específic.

VINTEC: *triconderma atroviride* cep SC1

ESQUIVE WP: *triconderma atroviride* cep I-1237 5%

BLINDAR: *triconderma asperellum* cep ICC012 2%+*triconderma gamsii* cep ICC080 2%

Els tres últims formulats són agents de control biològics a base de *tricondermes*, que poden ser utilitzats en viticultura ecològica, així com també en convencional.

Per a una informació més detallada es poden descarregar el monogràfic sobre "Fongs de la fusta de la vinya" de la pàgina web del Servei de Sanitat Vegetal, on es descriu amb major detall la simptomatologia i els agents causals de cadascuna de les malalties.

<https://agroambient.gva.es/documents/163214705/163215035/Fongs+de+fusta+en+vinya.pdf/eb06c65e-0324-4c9a-bb6f-329f0e7c741f>

CONTROL DEL CUC DEL RAÏM MITJANÇANT LA TÈCNICA DE LA CONFUSIÓ SEXUAL

La confusió sexual és un mètode de control biotecnològic "eficaç" contra el cuc del raïm de la vinya. La tècnica consisteix a difondre en l'ambient feromona sintetitzada de la femella amb la finalitat de confondre els mascles per a dificultar-los la localització i acoblament de les femelles, aconseguint d'aquesta manera que la femella no siga fecundada, per la qual cosa no depositarà ous sobre els raïms i per consegüent no hi haurà larves i, en conseqüència, es disminuiran els danys d'aquesta plaga

La difusió de la feromona sintetitzada es realitza per mitjà de difusors o emissors repartits uniformement per tota la vinya. Podem trobar **tres tipus de difusors**:

- **Difusors passius:** es col·loquen directament sobre els ceps i emeten contínuament la feromona sintetitzada.
- **Difusors actius:** són uns dispositius dosificadors automàtics en format aerosol que emeten la feromona de forma programada.
- **Difusors líquids microencapsulats:** es col·loquen sobre la vinya mitjançant polvorització. Compatibles amb la majoria de fitosanitaris que s'apliquen en la vinya.

Recomanacions d'aplicació de la tècnica

Per al bon funcionament de la tècnica i així obtindre eficàcies significatives, haurem de tindre en compte les recomanacions següents:

- * És recomanable partir de densitats poblacionals no extremadament altes.
- * Es requereixen grans superfícies. Es recomanen nuclis d'aplicació superiors a 5 hectàrees en vinyes contínues. En vinyes aïllades de menor superfície es poden obtindre bones eficàcies, sempre que es practique la tècnica en la totalitat de les vinyes.
- * És imprescindible que els difusors es col·loquen abans de l'inici del primer vol d'adults. Els difusors microencapsulats s'aplicaran abans de l'inici del vol de la generació que es vulga confondre o protegir.
- * La col·locació dels difusors es realitzarà seguint les directrius de les cases comercials, especialment pel que fa a la dosi de col·locació i distribució entre els ceps.
- * L'eficàcia del mètode s'incrementa amb l'ús continuat d'aquest. Una vegada iniciada la tècnica, s'haurà de seguir tots els anys. Hi ha la possibilitat de reduir la dosi de col·locació, després de diversos anys consecutius (tres o més), amb eficàcies altes (superiors al 90%).
- * És molt recomanable la realització de controls i observacions en camp per a comprovar el bon funcionament de la tècnica.

La confusió sexual en la campanya 2023

La confusió sexual presenta nombrosos avantatges que ja van ser enumerades en anteriors Butlletins (eficàcia, reducció d'insecticides, equilibri biològic, respecte a l'entomofauna auxiliar, rapidesa i senzillesa en la col·locació, valor afegit, etc.).

Per tot això, la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, a través del Servei de Sanitat Vegetal va realitzar una campanya de foment d'aquesta tècnica entre els viticultors de la Comunitat durant l'any 2022.

Després dels bons resultats obtinguts en l'esmentada campanya (que es van reflectir en l'últim butlletí d'avisos), per a la campanya 2023 es continuarà amb la mateixa línia d'ajudes.

Així, aquestes mesures aniran destinades a tots els viticultors que desenvolupen la seua activitat en explotacions agràries que es troben dins del territori de la Comunitat Valenciana. Podran acollir-se a aquestes ajudes tant els viticultors de raïm de taula, com els de raïm de transformació, per a cultius ecològics i convencionals.

Igual que va ocórrer en l'anterior campanya, la Conselleria repartirà el 50% dels difusors de la superfície sol·licitada pel viticultor. L'únic compromís del viticultor serà practicar la tècnica de la confusió sexual per al control del cuc del raïm, en l'altre 50% restant de la superfície sol·licitada.

Els viticultors podran dirigir-se a les seues cooperatives, SAT, denominacions d'origen, organitzacions professionals agràries,

ajuntaments o altres entitats, que hi podran col·laborar agrupant sol·licituds i viticultors. Cada entitat sol·licitant haurà d'agrupar **una superfície mínima de 10 hectàrees**, sent responsabilitat de cada entitat, la gestió, recollida i repartiment del producte sol·licitat.

La sol·licitud haurà de remetre's abans del **27 de gener de 2023** per correu electrònic (província de València mrenovel@tragsa.es, províncies Castelló i Alacant: sbroseta@tragsa.es).

Els difusors que repartirà la Conselleria seran de l'empresa adjudicatària del concurs i es repartiran a la dosi màxima (sempre que hi haja disponibilitat). Els emissors que adquirisca el viticultor mitjançant compra, podran ser qualsevol dels registrats en el Registre Oficial de Productes Fitosanitaris del Ministeri d'Agricultura, i es col·locaran a dosis de registre. Aquests difusors podran ser actius, passius o líquids microencapsulats. La factura de compra del viticultor s'haurà de presentar abans de la recollida dels difusors que repartirà la Conselleria.

La col·locació de tots els difusors serà per compte del viticultor, i s'entregaran dins del termini i en la forma escaient per a poder ser col·locats abans de l'inici del vol de la 1a generació. Els recordem la importància que té la col·locació dels difusors al seu degut temps per al bon funcionament de la tècnica.

En el quadre següent apareixen reflectits tots els emissors registrats, i per tant autoritzats, que qualsevol viticultor pot adquirir i col·locar en les seues vinyes.

MATÈRIA ACTIVA	RIQUESA	DOSI	NOM COMERCIAL
E, Z Dodecadienil acetato	79,2 % (380 mg/dif)	200-300 dif/Ha	BIOTWIN
E, Z Dodecadienil acetato	9,8 % (400 mg/dif)	200 dif/Ha	CELADA LB 400
E, Z Dodecadienil acetato	64,3 % (172 mg/dif)	500 dif/Ha	ISONET-L
E, Z Dodecadienil acetato	79,2 % (380 mg/dif)	200-300 dif/Ha	ISONET-LTT
E, Z Dodecadienil acetato	3,8 % (190 mg/dif)	500 dif/Ha	CIDETRAK
E, Z Dodecadienil acetato	9,11 % (384 gr/aerosol)	2,5-4 puffers/Ha	CHECKMATE PUFFER LB
E, Z Dodecadienil acetato	8,5 % (367 mg/dif)	350 dif/Ha	QUANT LB
E, Z Dodecadienil acetato	18,85 %	225 ml/Ha	SUBVERT
E, Z Dodecadienil acetato	210 mg/dif	400 dif/Ha	LOBETEC
E, Z Dodecadienil acetato	7 % (220 gr/aerosol)	2-4 dif/Ha	MISTER L
E, Z Dodecadienil acetato	8,2 %	250 dif/Ha	CELADA LB 320
E, Z Dodecadienil acetato	2,32 %	1 litro/Ha	LOBESIA PRO SPFRAY (Només vinificació)
E, Z Dodecadienil acetato	11,74 %	2-5 dif/Ha	SEMIOS LB PLUS AEROSOL

ISONET L

QUANT LB

LOBETEC

CHECKMATE PUFFER LB

ISONET LTT

CELADA LB 400

SUBVERT

MISTER L

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Alacant

Ctra. Elx-Dolors, CV-855 Km. 1
Estación Experimental Agraria ELX / ELCHE
Secció Sanitat Vegetal
03290 ELX / ELCHE
Tel. 96 690 79 99
sanidadvegetalalicante@gva.es

Secció de Certificació Vegetal

Carrer de la Democràcia, 77.
Ciutat Administrativa 9 de Octubre
Edif.B3 - 46018 València
Tel. 96 124 72 69

Castelló

C/ Comercio, 7
12550 Almassora
Tel. 96 455 83 42/43
svalmassora@gva.es

Contestador automàtic

Plagas y enfermedades
Tel. 96 120 76 90

València

Av. de Alicante, s/n.
Apartado 125
46460 Silla
Tel. 96 120 76 91
spf_silla@gva.es

Informació toxicològica

Tel. 91 562 04 20

Internet <http://www.agroambient.gva.es/va/boletin-de-avisos>